

Verslag broedvogels de Kroon/Vitens 2024

Het was een jaar wat koud en nat startte. Er waren veel broedvogels maar een matig broedsucces. We hebben geen duidelijke verklaring voor het matige broedsucces. Kraaiachtigen lijken een minder grote rol gespeeld te hebben. Maar er zijn een veelheid van andere predatoren zoals reigers, bruine kiekendief, havik, slechtvalk ,buizerd, katten ,vos, marters met als meest bijzondere de das die met een cameraval werd gezien. Ook het slechte weer kan een rol gespeeld hebben.

Hoogtepunten waren een maximaal aantal broedparen van de grutto en de kluut, een mogelijk broedgeval van de zomertaling en het verblijf gedurende drie weken van een roepend mannetje kwartelkoning. In de bijlage tabel 1 staan de resultaten samengevat en wordt de locatie van de verschillende deelgebieden uitgelegd.

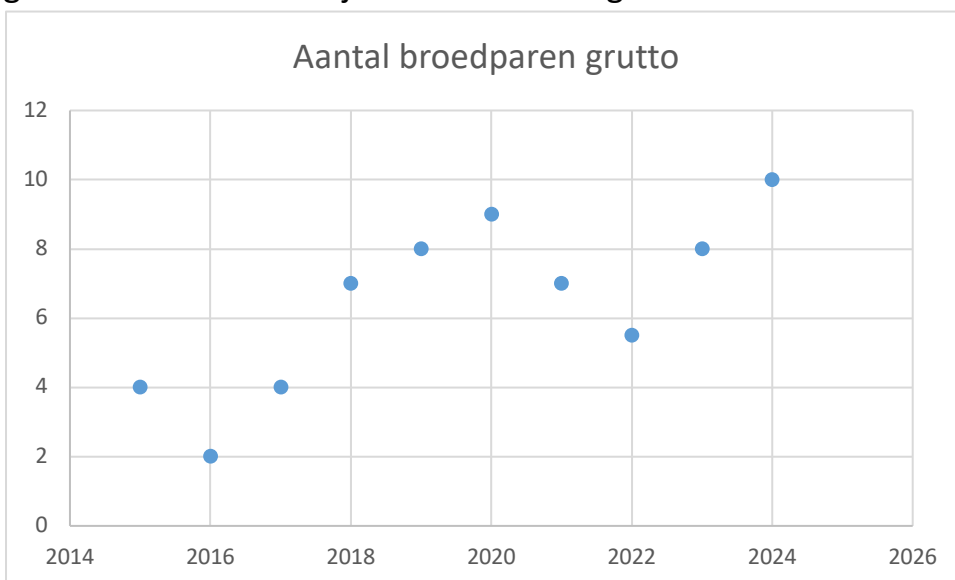
Grutto

De eerste grutto melde zich op 12 maart .Voor het eerst waren er tien broedparen van de grutto in het gebied. Hoogst waarschijnlijk komt dit door de jonge vogels die in afgelopen jaren zijn uitgevlogen en nu zijn

komen broeden. Het lijkt erop dat er zich een mooie populatie grutto's aan het opbouwen is.

Maar ook oudgedienden als grutto R3LYBR en manke Nelis (de grutto met een afhanginge poot) waren weer aanwezig. De broedparen waren op V1: 1 op A2 , 2 op A3 en 1 op A5. Op V2.2 waren er 2 broedparen en op VO2 en VM2 samen 3 paar. En tenslotte ten minste 1 op VW4. Dus op de Kroon 6 paar en op het land van Vitens tenminste 4 paar.

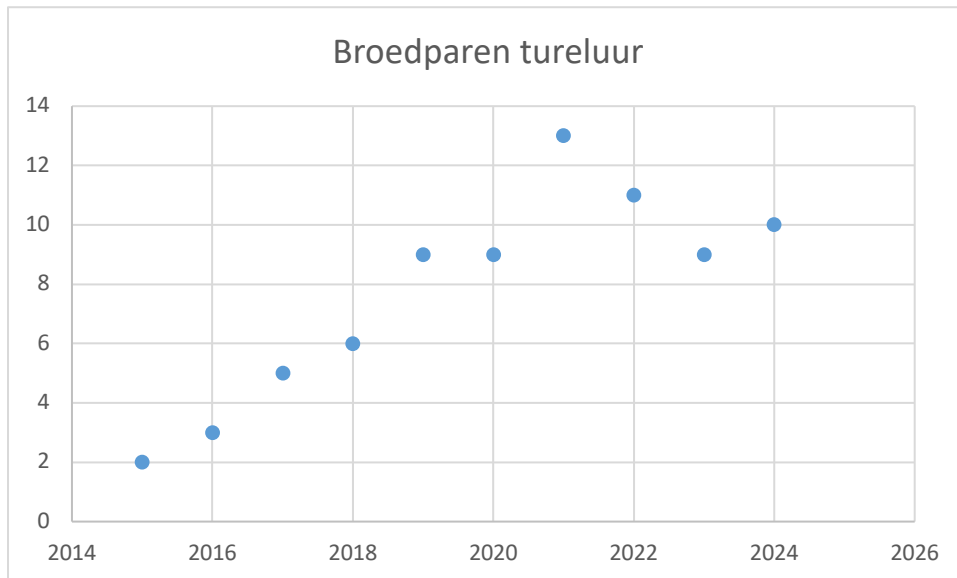
Het broedsucces was lastig vast te stellen. Alle legsels leken uit te komen maar veel jonge vogels zijn verloren gegaan. Het leek er aanvankelijk op dat geen enkel jong vliegvlug was geworden. Maar tot onze grote verbazing en blijdschap kwamen er in de eerste week van juli tot 13 juveniele grutto's op de plasdras voedsel zoeken! Of die jongen geboren zijn in het gebied is niet zeker maar het betekent in ieder geval dat op of in de directe omgeving van het gebied toch een redelijk broedsucces is geweest.

Tureluur

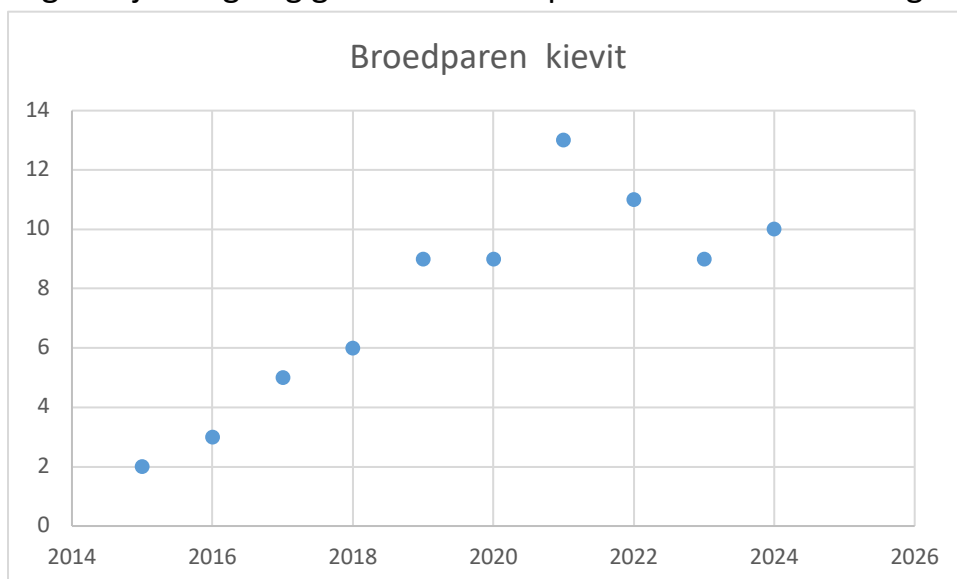
Er is nu een stabiele populatie van ongeveer 10 paar tureluurs in het gebied. Op V1 3 paar, V2 en plasdras 3 paar en op achter in het gebied van Vitens ook ongeveer 3 paar. Het broedresultaat was slecht pas heel laat in het seizoen

werden slechts 3 jonge vogels gezien die voedsel zochten op de plasdras.

Kievit

Ook de kievit heeft een stabiele populatie bereikt met ongeveer 30 paar. 10 op V1, 10 op V2 en plasdras en 10 op het land van Vitens. Ook voor de kievit was het een slecht broedresultaat. Veel nesten zijn uitgekomen maar heel weinig vogels zijn vliegvlug geworden. Een precies aantal is niet te geven.

Scholekster

Zowel op de Kroon als bij Vitens was een paartje scholekster aan het broeden .
Helaas zijn er ook dit jaar weer geen jonge vogels vliegvlug geworden.

Kluut

De kluten invasie blijft aanhouden. Het startte met vier broedpaar op het grote eiland op de plasdras die allen verloren zijn gegaan . Daarna vestigden zich 5 paar op het grote eiland en een paar op het kleine eiland. Al deze nesten zijn uitgekomen en leverden tenminste 14 vliegvlugge jongen. Waarschijnlijk was het broedsucces groter. Het was opvallend dat het in Frankrijk geringde vrouwtje die voor het eerst hier heeft gebroed nu als oma weer succesvol was. Veel van de nieuwe broedparen waren vogels in hun tweede jaar die waarschijnlijk vorig jaar uit het ei zijn gekomen. Op een gegeven ogenblik liepen er ongeveer 30 kluten op de plasdras die geen enkele andere vogel tolereerden.

Onze vraag was hoe kan die kleine plasdras zoveel voedsel opleveren voor deze grote populatie vogels? Na onderzoek bleek dat er ongeveer 100 larven van dansmuggen per liter slik aanwezig zijn .

Dat suggereert dat er op de gehele plasdras 25 miljard larven leven die tezamen met vele miljoenen duikerwantsen het voedsel voor de kluten vormen. Tot laat in juli bleven er kluten in het gebied aanwezig.

Kleine plevier

3 of 4 paar kleine plevieren hebben gebroed in het gebied. Een paar op het kleine eiland op de plasdras, een paar op het broedvlot en twee broedgevallen bij Vitens. Bij Vitens zijn heel jonge kleine plevieren gezien maar bijna alle nesten zijn in het eistadium gepredeerd. Een nest op de weg bij Vitens is waarschijnlijk door de das leeggehaald. Laat in het seizoen waren er twee juveniele vogels aanwezig.

Watervogels

Het gebied blijft aantrekkelijk voor eenden. De schaarse slobbeend broedde met maar liefs met 5 paren, 2 op V1, 1 op V2.1 en 2 op VO2+VM2. Ongeveer 5 paartjes krakeend, 7 paartjes wilde eend en 2 paartjes kuifeend hebben

gebroed. Alleen van wilde eenden konden we vaststellen dat er een aantal succesvol hebben gebroed.

Op basis van waarnemingen van paartjes wintertalingen vroeg in het seizoen en later losse mannetjes kunnen we concluderen dat tenminste 1 paar van deze zeldzame broedvogel heel waarschijnlijk in het gebied heeft gebroed.

Vanaf de eerste week van april tot 12 mei is een man zomertaling aanwezig geweest. Dit kan duiden op het eerste broedgeval van deze iconische weidevogel in het gebied!

Ongeveer 5 paar meerkoeten en een paar waterhoentjes hebben gebroed. Een paar meerkoeten kreeg jongen.

Visdiefjes verkenden het broedvlot maar hebben niet gebroed.

Kwartelkoning

Op 24 mei hoorde TB op VW2 een roepende kwartelkoning, een zeldzame broedvogel van kruidenrijk grasland.

Hij verbleef daar enkele dagen en werd vervolgens gehoord op 19 juni op V2.2 akker 4 of 5. Dus op het grasland van de Kroon. Omdat de weidevogels het grasland hadden verlaten hebben we overlegd met de pachter Jeroen S. en hebben we hem toestemming gegeven om op 24 juni te maaien maar het gehele tweede veld ongemoeid te laten. Wij hebben vervolgens gedurende twee weken elke avond zonder succes geluisterd. TB heeft kunnen regelen dat een drone in de vroege ochtend met warmte camera het tweede veld heeft afgezocht. Fazanten die hier broedden en ook waterhoentjes die een vergelijkbare grootte hebben als de kwartelkoning werden gedetecteerd en konden als zodanig worden herkend. Maar de kwartelkoning werd niet gevonden. We hebben vervolgens toestemming gegeven om het tweede veld op 9 juli van binnen naar buiten te maaien. Ook tijdens het maaien is geen kwartelkoning meer waargenomen.

We concluderen dat een mannetje kwartelkoning gedurende drie weken in het gebied heeft gepoogd zonder succes een vrouwtje te lokken en toen is vertrokken.

Zangvogels

Drie paar gele kwikstaarten hebben op het gedeelte van Vitens gebroed. Tenminste 1 paar had jongen en ook een laat tweede legsel was succesvol. 3-4

paar graspiepers leverden tenminste twee legsels die vliegvlugge jongen leverden. 2 paar kleine karekieten en twee paar bosrietzangers waren aanwezig en ook 1-2 paar rietgorzen. Broedsucces is onbekend maar een paar kleine karekieten heeft zeker jongen gehad.

Bijlage

Tabel 1 Overzicht broedvogels de Kroon/Vitens

Vanaf 2019 is er een weidevogelgericht beheer van de grond van Vitens gekomen. In de periode 2015-2018 broedden er geen vogels op dat perceel door de zeer intensieve bedrijfsvoering.

In onderstaande tabel staan de aantallen broedparen en tussen haakjes het broedsucces (het aantal broedparen waarvan er sterke vermoedens zijn dat tenminste een jong is grootgebracht).

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Grutto	3-5	2(2)	3-5(3)	7-8(4-5)	8-9 (4-5)	9-10 (2?)	7(5)
Kievit	2	4-5(0)	4(1)	9(3)	14-16 (4-6)	19 (1?)	21(10)
Tureluur	2	2-3(2)	5(5)	5-6(5)	9 (4-6)	9 (3-5)	13(5)
Scholekster	0	0	0	0	0	1(0)	1-2(0)
Meerkoet	0	0	1(?)	enkele(?)	5-6 (3-4)	6(2-3)	4-6(2)
Slobeend	1	1?	2(?)	3(3)	3-4 (?)	2-4(?)	3(?)
Wilde eend	0	1(1)	2(2)	3(3)	6 (?)	6(?)	4-6(?)
Krakeend	0	0	2(2)	2(?)	4-5(?)	4-5(?)	4(?)
Kuifeend	0	1(1)	1(1)	1-2(?)	1(?)	1(?)	1(?)
Grauwe gans	0	0	0	0	0	2(0)	1(0)
Nijlgans	0	0	1(1)	0	0	0	0
Graspieper	0	1-2(1)	0	0	0	1-3(?)	1(?)
Witte kwikstaart	0	0	1(1)	0	0	0	0
Gele kwikstaart	0	0	0	0	0	1(?)	1(?)
Rietgors	0	1?	0	0	0	1-2 ?	1(?)
Kleine plevier	1?	0	2(?)	2(?)	2 (0)	2(0)	2-3(0)
Kleine karkiet	0	0	1	0	0	1-2(0)	2(?)
Waterhoen	0	0	0	0	0	0	1(?)

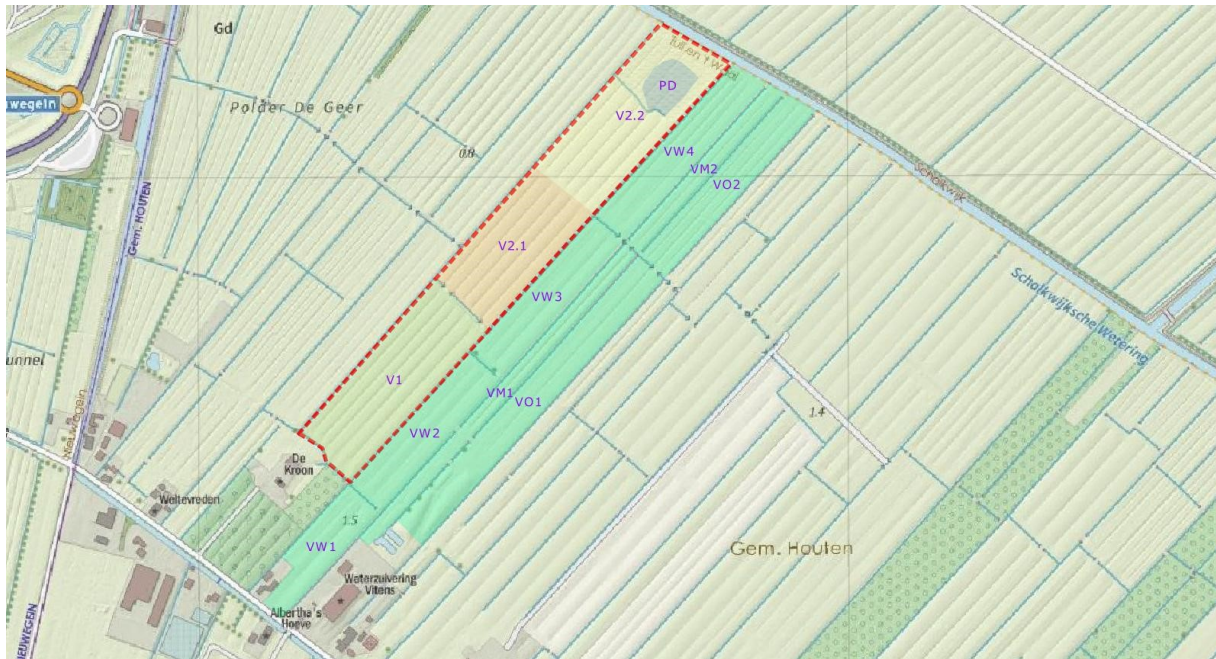
Tabel 1 vervolg

In onderstaande tabel staan de aantallen broedparen en tussen haakjes het broedsucces (het aantal broedparen waarvan er sterke vermoedens zijn dat tenminste een jong is grootgebracht).

	2022	2023	2024
Grutto	5-6(4-5)	7-9(3)	10(?)
Tureluur	11(6)	8-10(3)	10(?)
Kievit	23(15)	27(5)	30(?)
Scholekster	1(1)	1(0)	2(0)
Kluut	1(1)	4(3)	6(6)
Kleine plevier	3(2)	3(1)	3-4(1)
Wintertaling	1(?)	1?	1?
Slobeend	4(2)	4(?)	5(?)
Wilde eend	6(4)	6(4)	7(2)
Krakeend	6(?)	6(?)	5(?)
Kuifeend	1(?)	1-2(?)	2(?)
Meerkoet	5(2)	5(2)	5(1)
Waterhoen	1(2)	2(2)	1(1)
Fazant	1(1)	1(1)	1(?)
Gele kwik	1-2(1)	4(3)	3(2)
Witte kwik	2(2)	1-2(1-2)	?
Graspieper	2(2)	2-3(2-3)	3-4(2)
Kleine karekiet	4(?)	1(?)	2(1)
Bosrietzanger	2(?)	1?	2(?)
Rietgors	1(?)	1(1)	1-2(?)

Gebiedsindeling de Kroon/Vitens

De Kroon bestaat uit de deelgebieden V1,V2.1,V2.2 en de plasdras (PD). Het land van Vitens bestaat uit de deelgebieden VW1,VW2,VW3,VW4,VM1,VM2,VO1 en VO2. De plasdras van Vitens is gelegen op VW4 grenzend aan de scheidingsloot met V2.2. Het puttenveld op Vitens zijn alle VW deelgebieden.